

Pełna tabela loterii na str. 5-ej

UPLATA POCZTOWA UMIEZCZONA RYCZAŁTEM.

Dzisiejszy numer zawiera 6 stron

OSTATNIE WIADOMOŚCI KRAKOWSKIE

10

GROSZY

Rok II

Kraków, Czwartek 6 Października 1932

10

GROSZY

Nr. 278

Pałace sprawy:

obniżka cen i pomoc bezrobotnym

wymagają energicznej akcji rządu

Do najaktualniejszych zagadnień należą w chwili obecnej obniżka cen artykułów skartelizowanych i organizacja pomocy bezrobotnym. Obie te sprawy poruszaliśmy już kilkakrotnie i trzeba do nich ciągle wracać, gdyż nie zostały jeszcze ostatecznie i całkowicie załatwione.

Jeśli chodzi o obniżkę cen artykułów skartelizowanych i pierwszej potrzeby wojewodowie otrzymali wprawdzie daleko idące uprawnienia, ale wiadomo jeszcze jak będa wykonywane. W łonie najbliższego ugrupowania parlamentarnego B. B. istnieje silna rozbieżność zdań w sprawie rządowej polityki cen. Reprezentanci przemysłu są z tej polityki niezadowoleni i domagają się zmiany kierunku, natomiast przedstawiciele grup rolniczej i robotniczej domagają się jeszcze dalej idącej interwencji ze strony rządu i skierowania wspólny atak przeciwko kartelom i ich polityce gospodarczej.

Jest rzeczą znaną, że zaważo w niektórych miejscowościach brak cukru, poprostu został schowany oraz utrzymanie się ceny cukru na dawnym poziomie, mimo iż cena ta została obniżona o 20 gr. na kilogramie z dniem 1 października na podstawie zgodnego porozumienia przemysłowców cukrowniczych z rządem. Ceny szeregu produktów skartelizowanych utrzymują nadal swe ceny na niezmiernie wyso-

kim i gospodarczo niezasadnym poziomie. Do tych należą przedewszystkiem ceny żelaza, cementu węgla i t. p.

Organizacja pomocy bezrobotnym została ustalona na podstawie tego dekretu, obowiązującego od 1 września; pobiera się szereg opłat na rzecz bezrobotnych. Natomiast nie powołano jeszcze do życia osobowego składu Funduszu Pomocy Bezrobotnym oraz jego organów. Dzięki takiemu stanowi rzeczy Fundusz w rzeczywistości jesz-

cze nie rozpoczął swej akcji. Pieniądze, które wpływają tytułem różnych opłat są lokowane na specjalnym koncie w P. K. O.

W ciągu bieżącego tygodnia spodziewana jest decyzja w sprawie powołania składu osobowego; jako prezesa Funduszu wymienia się następujące nazwiska b. min. Jurkiewicza, b. min. Klarnera oraz min. Hubickiego, jako członków dyrekcji podsekretarzy stanu zainteresowanych ministerstw.

Zatarg z gazownikami w stolicy

Godzą się na obniżkę płacy za swą ciężką pracę pod warunkiem obniżki ceny gazu

Spór, który się toczy od dłuższego czasu, między Magistratem stołecznym a pracownikami gazowni, jest zagadnieniem bardzo charakterystycznym dla obecnych czasów i nastrojów.

Gazownicy stołeczni są świetnie zorganizowani i organizacji zawodowej zawdzięczają, że zdobyli godziwe wynagrodzenia za swą pracę. Warunki pracy i płacy regulowała ogólna umowa zbiorowa. Dawała ona siłę i prawo robotników oraz krzepiła solidarność robotniczą.

Przed kilku miesiącami Magistrat wymógł im umowę zbiorową i zaproponował wpro-

wadzenie na jej miejsce umów indywidualnych. Tędy rodzaju taktyka została właściwie zrozumiana przez gazowników. Umowy indywidualne miały być miną, która rozsądziłaby zwały front robotniczy. Na taką propozycję mógł otrzymać Magistrat tylko jedną odpowiedź: Nie przyjmujemy!

Tak też się stało. Gazownicy podczas licznych konferencji stwierdzali kategorycznie, że stoją na gruncie umowy zbiorowej i o żadnych umowach indywidualnych słyszeć nie chcą.

Wobec stanowczego oporu pracowników, rzeczniczy Magistratu zgodzili się wreszcie na pertraktacje w sprawie umowy zbiorowej, domagając się równocześnie, by gazownicy wyrazili zgodę na obniżkę poborów o 30 proc. i zrzeczenie się dodatków świadczeniowych.

Wczoraj rozpoczęły się końcowe konferencje w tej sprawie. W rezultacie przedstawiciele gazowników zgodzili się na obniżkę poborów o 5 proc. pod tym jednak warunkiem, że wpłynie ona na obniżkę ceny gazu.

Gdy to piszemy, konferencja trwa jeszcze. Należy się jednak poważnie liczyć z możliwością, że do porozumienia nie dojdzie, a w takim razie gazownicy nie przystąpią dziś do pracy i Warszawa pozbawiona zostanie dopływu gazu.

Zwycięstwo Polski w Lidze Narodów wywołało wielkie niezadowolenie w Niemczech

Cała prasa europejska komentuje obszerny ponowny wybór Polski do Rady Ligi Narodów, przyczem wszystkie pisma zgodne nie podkreślają, że jest to dowodem znacznego wzmocnienia Polski i wzrostu autorytetu na

terenie międzynarodowym. Niemiecka prasa nie usiłuje nawet ukrywać swojego niezadowolenia z powodu wejścia Polski do Rady Ligi Narodów, a pisma opozycyjne mówią ironicznie, że ponowny wybór Polski taką

dużą ilością głosów wskazuje na popularność polityki rządu Rzeszy Niemieckiej.

Prasa francuska i angielska daje żywy wyraz swojemu zadowoleniu i podnosi zasługi Polski i ministra Zaleskiego

1000 ofiar okropnej powodzi w Kalifornii

Kalifornię (Stany Zjednoczone) nawiedziła katastrofalna powódź z powodu oberwania się chmury. Pod Tahachapi Canion wydobyto zwłoki 80 osób, które zatonęły w czasie powodzi. W pewnej odległości od Los Ange-

les woda zalała dwa pociągi, przyczem podróżni w liczbie 500 osób zginęli w odmętach.

Dzienniki obliczają, że liczba ofiar katastrofalnej powodzi przekroczy tysiąc osób.

Jak należy bronić się przed groźącymi eksmisjami?

W dniu 31 października r. b. wygasa moc obowiązująca Rozporządzenia rezydenta Rzpłitej w sprawie moratorium mieszkaniowego dla bezrobotnych, na zasadzie którego wstrzymane zostały eksmisje bezrobotnych w okresie od 1 kwietnia 1932 r. do 31 października 1932 r.

Rozporządzenie Prezydenta wstrzymało wykonanie eksmisji orzeczonych przez Sądy w skutek zażalenia z opłat komornego przez lokatora i jeżeli zażalenie powzięta z powodu braku pracy, bądź innej wyjątkowej.

JAK WYGLĄDAŁO W PRAKTYCE WSTRZYMANIE EKSMISJI

W praktyce wstrzymanie wykonania eksmisji przedstawiało się jak następują: Sądy Grodzkie i Wydziały Odwoławcze domagały się od lokatorów, którym groziła eksmisja, przedłożenia dowodów dostatecznych i uznanych przez Sąd, dy było zaświadczenie P. U. P. o po zostawaniu bez pracy.

W OKRESIE ZIMOWYM EKSMISJE NIE BĘDĄ WYKONYWANE

Jak już zaznaczyliśmy, Rozporządzenie Prezydenta wstrzymuje eksmisje do 31 października 1932 r.

Wobec rozmaitych mylnych informacji, jakie się pojawiły w prasie co do losu lokatorów mieszkań 1 i 2-izbowych w okresie zimowym w związku z wygaśnięciem mocy obowiązującej Rozporządzenia Prezydenta o moratorium mieszkaniowym, Stowarzyszenie Lokatorów i Sublokatorów m. st. Warszawy i pow. warszawskiego (ul. Królewska 51) wyrażają, że zgodnie z art. 23 ust. o ochronie lokatorów w okresie zimowym t. j. od 1. X. do 1. IV. 1933 r. eksmisje z lokali 1 i 2-izbowych nie będą wykonywane.

NALEŻY SKŁADAĆ PODANIA DO WŁAŚCIWEGO SĄDU GRODZKIEGO

Z powyższego wynika, że zarówno ci lokatorzy, którzy w miesiącach letnich skorzystali już z moratorium mieszkaniowego t. j. ci którym wstrzymano eksmisję, jak i ci lokatorzy, którzy zajmują 1 i 2-izbowe lokale i którym mimo ciężkiej sytuacji materialnej nie wstrzymano eksmisji, powinni we własnym interesie, by móc w okresie zimowym korzystać z ochrony przed eksmisją, złożyć do właściwego Sądu odpowiednie podanie, a to celem otrzymania od Sądu decyzji na pozostawanie w zajmowanym lokalu w okresie zimy.

BEZ ORZECZENIA WŁAŚCIWEGO SĄDU EKSMISJA NIE MOŻE BYĆ WSTRZYMANA

Wszelkich wyjaśnień i porad w związku z niezbędnym przeprowadzeniem koniecznych formalności w okresie przed eksmisjami w czasie zimy udziela Stowarzyszenie Lokatorów i Sublokatorów, Królewska 51, przyczem nadmieniamy jeszcze raz, że bez zwrócenia się o orzeczenie właściwego Sądu eksmisja nie może być wstrzymana nawet w okresie zimowych miesięcy, niezależnie od sytuacji materialnej lokatora.

Przepisy wyżej wymienione dotyczą całego obszaru Rzpłitej na prowincji, więc zainteresowani lokatorzy winni w interesie własnym zwrócić się natychmiast do lokali 1 i 2-izbowych lokatorów.

WSZYSCY LOKATORZY MAŁYCH MIESZKAN, ZNAJDUJĄCY SIĘ W CIĘŻKICH WARUNKACH, MOGĄ ŻĄDĄĆ WSTRZYMANIA EKSMISJI

Należy zaznaczyć, że w okresie zimowym z dobrodziejstwa ustawy z art. 23 ust. o ochronie lokatorów mogą korzystać nie tylko ci lokatorzy, którym na zasadzie Rozporządzenia Prezydenta o moratorium mieszkaniowym wstrzymano eksmisje z powodu braku pracy i którzy przedstawili odpowiednie dowody P. U. P. o, lecz również ci wszyscy lokatorzy, którzy zajmują 1 i 2-izbowe mieszkania i znajdują się w ciężkich warunkach materialnych i którym doychczas eksmisji w okresie miesięcy letnich nie wstrzymano.

Zezwierzęcony nauczyciel pod Kielcami

Zbrodnica zezwierzęcenie nauczyciela szkoły powszechnej we wsi Dotuś pod Kielcami, Stanisława Czarnieckiego, po przejściu przez dwie instancje sądowe, rozpatrywane było wczoraj przez sąd Najwyższy. Czarniecki kopnął w szkole pod czas lekcji chora dziewczynkę, 11-letnią Marię Gradkównę. Kopnięcie nastąpiło w czolo w ten sposób, że nauczyciel, wskoczony na ławkę, dosięgnął obcasem Gradkównę. Dziecko

osunęło się zemdłone na ławkę. Po ocuceniu chciał pokażyc się kierownikowi szkoły, lecz zbrodnicy nauczyciel zagroził biciem. Wkutek zapalenia opon mózgowych, dziecko zmarło.

Zeznający, jako świadek kierownik szkoły, Zajda, przyznał, że metoda wychowawcza w szkole było bicie. Sad, uświadomiac nauczyciela z zarzutu śmiertelnego kopnięcia dziecka skazał go za znechanie się na 2 miesiące wzięcia i ta kara jest ostateczna.

Wstrząsająca śmierć włóczęgi

We wsi Rozalinie w pow. miodoczniańskim do stodół la na Halasa zakradł się w nocy włóczęga Michał Szostek, celem spędzenia tam nocy. Przed za-

śnięciem Szostak palił papierosa i zaproszył ogień. Stodółna w połowie spłonęła wraz z Szostakiem, który prawdopodobnie udusił się przedtem dymem.

„Jak gospodaruje obcy kapitał w Polsce”

Pod tym tytułem ukaze się jutro pierwszy sensacyjny artykuł o działalności wyzyskiwaczy, żerujących na polskim robotniku.

DZIECKO GRZECHU

Tragiczne przeżycia Kobiety, która zgrzeszyła

Owym mężczyzną, który wyratował tonące dziecko był — Gorczak.

Dzieckiem zaś była — Lusia...

Gorczak ani przypuszczał, jaki straszliwy i bolesny dramat rozgrywał się teraz w sercu jego żony, jaką wstrząsającą przeżyła tragedję. O mało życia nie postradał, ratując to maleństwo. Czy tylko rzeczywiście zdążył je uratować?...

Ułożył dziecinę na łóżku ostrożnie, starannie, poczem z całą prostotą, jak gdyby nigdy nic, najspokojniej zapytał:

— Zobacz, Jasiu, czy to maleństwo jeszcze żyje... Jeżeli tak, to cuć je... Bo mnie się zdaje, że już za późno.

I padł na krzesło. Wyczerpany do ostatka wielkim wysiłkiem, nie tylko cielesnym, zresztą. Ale przedewszystkiem duchowym.

Przeżyła dopiero co kilka chwil strasznych, od których bieleje włos. Wybiegł żądny krwi, ściskając w rękę narzędzie śmierci... wrócił, jako bohaterski zbawca, trzymając w dłoniach dzieciątko, które wyrwał śmierci... Tyle wrażeń naraz i tak odmiennych!... Nic dziwnego, że w głowie mu szumiało... Już nie wiedział, czy to sen, czy jawa... Zastygł bez ruchu... Oczy miał zamglone, ramiona zwisały bezwładnie, głowa mu opadła na piersi, z ubrania ściekała woda, tworząc kałużę...

I to właśnie było całe szczęście dla Jasi. Bo, gdy tak siedział wółprzymotnie, nie wiedząc, co się dzieje dookoła niego, nic też nie widział...

Nie widział, jak Jasia z dzikim, szalonym porywem czułości rzuciła się ku dziecku...

Nie słyszał, jak jęknęła głucho a rozpaczliwie, całą drżąc ze śmiertelnej trwogi, czy dzieciątko jeszcze żyje...

Nie słyszał szeptu oszalałej z przerażenia Jasi:

— Moje dziecko!... Córnia moja!... O, Boże, Boże, za co mnie tak ciężko karzesz?!

Nie widział namiętnych, gwałtownych, pocałunków, których gradem zasypała małe ciało.

Aż wreszcie Jasia ochłonęła z pierwszego wrażenia...

Pomyślała, że może maleństwo jednak jeszcze żyje... a wtedy przecież trzeba je ratować, energicznie... z pewnością zaś nic nie pomoże płacz ani pocałunki.

Wciąż jeszcze ze łzami w oczach, ale już spokojna i świadoma swych czynów, zabrała się do ratowania córki.

To też, gdy Gorczak nieco ochłonął z wrażenia, już nie ujrzał zależnionej matki, lecz energiczną ratownicę, krzątającą się koło małego ciała, stosując sztucz-

ne oddychanie. Wszelkimi siłami starała się podsycać tlejącą jeszcze w maleństwie iskierkę życia...

Niestety, nie było to łatwe zadanie... Pomimo stosowania najrozmaitszych sposobów ratowania tonących, znanych Jasi jeszcze z seminarjum, dziecko nie dawało najmniejszego znaku życia...

Jakże się to wszystko stało?

Aby to wiedzieć, musimy śledzić Gorczaka od chwili, gdy wyszedł, a raczej wybiegł z domu z nożem w rękę, a morderczymi planami w sercu. Opanowany tym szaleńczym porywem, biegł ściskając kurczowo kościaną rękojeść noża, który chciał zatopić w piersi pierwszego napotkanego przechodnia, aby najpierw zemścić się za wszystkie swoje udręki, a potem... ograżyć go w celu zdobycia paru groszy.

Biegł w kierunku Wisły. Nie zdążył wszakże zbytnio oddalić się od domu. Dołeciały go dźwięki muzyki. W Polankach był bal. Remba wydał go umyślnie, aby nikt nie domyślił się, co jeszcze tej nocy ma się stać; tem samem oddalił więc od siebie przypuszczenie, że to on porwał Jasię.

Tańczono więc w Polankach i bawiono się doskonale. Zebrało się mnóstwo ziemiaństwa okolicznego, przyjechali nawet goście z Warszawy. Specjalnie sprowadzona z Warszawy orkiestra grała właśnie żalosne i smętne tango...

Słyszając te odgłosy, świadczące o zbytkach i bogactwach, gdy on wił się w uścisku nędzy, Gorczak tem mocniej ścisnął nóż w rękę.

Tam właśnie postanowił się udać. Tam będzie na kim mścić się i rabować. Chciał rzucić w tę wesołą i rozbawioną ciżbę upiór strachu, pragnął ich wesołe śmiechy zamienić w krzyk śmiertelnego przerażenia.

Ale którego z nich wybrać, w czyjem sercu zatopić nóż?

Tego nie wiedział. Nikogo tam nie znał. Rembę widział zaledwie dwa-trzy razy w życiu. Ale, zresztą, mniejsza o to!...

Wtem usłyszał jakieś kroki za krzakami...

Ujrzał pewnego pana w palcie... Szedł w kierunku Wisły... Co chwila bacznie się rozglądał, szczególnie uparcie wpijając wzrok w kierunku domku Gorczaka. Wydawało mu się, że czekał na kogoś i pilnie go wypatrywał.

Tajemniczy pan był już bardzo blisko, gdy Gorczak nagle poznał w nim Rembę.

Lepiej trafić nie mógł! Toż to ten bogaty dziedzic z Polanek! Niech ginie za innych! I z pewnością będzie miał przy sobie sporo grosza...

Gorczak pomyślał, że wszystko układa się najpomyślniej. Remba kroczy wprost na niego, ukrytego za krzakiem. Gdy się z nim zrówna, wystarczy wyskoczyć i dźgnąć. Wszystko odbędzie się tak szybko, że Remba nawet się nie spostrzeże. Nóż w mgnieniu oka przesyje mu serce... Gorczak przedziutko przeszyła oścież kieszenie, zabierze zegarek, pierścienie i portfel... a trupa rzuci do rzeki.

Nikt się nie dowie nigdy, kto i kiedy zamordował dziedzica polankowskiego.

Czekał więc Gorczak, czekając na zbliżenie się Remby do krzaka. Wszystko się jakby sprzyśięgło przeciw Rembie. Szedł wprost na Gorczaka.

Jeszcze dwa-trzy kroki, a Remba będzie tuż... Trzeba mu będzie pozwolić minąć ów krzak, potem skoczyć na niego z tyłu, przewrócić i uderzyć w serce...

Oto już Remba nadszedł, już mija Gorczaka, już odwrócił się plecami do niego...

Gorczak ścisnął ostrze kozika... Za chwilę będzie ociekało krwią...

Już dawał susa, aby rzucić się na Rembę, gdy nagle...

Straszliwy, rozpaczliwy, żaloszny krzyk dziecka przesył nocną ciszę... Rozszarpał mrok nocny i powstrzymał w ostatniej chwili rękę Gorczaka...

Cóż się właściwie stało?

Lusia, śpiąca w samochodzie, nagle się przebudziła... Widząc, że jest sama w ciemnościach przerażona się straszliwie... Ponieważ zaś drzwiczki samochodu były otwarte, rzuciła się do ucieczki naoslep przed siebie... W ciemnościach nie dostrzegła Wisły, a może już nie mogła się zatrzymać, dość, że wpadła w szarą toń, przy brzegu szczególnie głęboką.

Padając, dziewczynka, przerażona, krzyknęła w śmiertelnej trwodze...

Remba, odwrócił się, ujrzał i... odrazu zrozumiał wszystko...

I sam też krzyknął... Nic dziwnego: Lusie, córceczka Jasi, powierzona jego opiece, tonie!...

Chciał wolać pomocy, obejrzał się i... ujrzał przed sobą człowieka o oczach nabiegłych krwią, spienionych ustach, ściskającego w rękę mordercze narzędzie.

Dalszy ciąg nastąpi.

NAPIĘTNOWANA

Prawdziwe dzieje nieszczęśliwej Kobiety

Rys postanowił w bezmiarze rozpacz, w okropności rozterki duchowej przyznać się jej do zbrodni ojca.

— Posłuchaj — szepnął cichutko, — posłuchaj i osądź sama...

— Słucham, słucham, cała zamieniam się w słuch, tylko mów, mów, nareszcie — odrzekła Pola.

Ale Rys umilkł.

Zamiast powiedzieć, uległ atakowi nerwowemu. Drżał na całym ciele, ski omłdlenia.

Jęknął:

— Nie mogę, nie mogę...

Chciał się wyrwać z jej objęć. Przytrzymała go z całej siły.

Zbolałym głosem zapytała:

— Więc jednak chcesz umrzeć?

— Tak.

— Dobrze, w takim razie umrzemy razem — rzekła z całym spokojem, ale i stanowczością.

— Polu...

— Nie wiem, jaki rodzaj śmierci obrałeś... mniejsza o to... Ponieważ i tak życie bez ciebie nie istnieje miało dla mnie najmniejszego powabu, wolę je więc wraz z tobą zakończyć.

— Ależ to szaleństwo...

— Nie. To rzecz postanowiona i od tego nie odstąpię. Chcę z tobą żyć, albo z tobą umrzeć.

— Polu, Polu, to niedorzeczność!... Puść mnie, puść! — wyrwał się jej gwałtownie.

Jej wszakże rozpacz dodała siły. Nie wypuszczała go z rąk, trzymając kurczowo.

Rzekła:

— Nie, nie... dobrowolnie cię nie puszcę... Jeżeli zaś będziesz się ze mną mocował, i ostatecznie będziesz silniejszy, przysięgam ci: do domu więcej nie wrócę... Gdy tylko mi się wyrwiesz, natychmiast skoczę do rzeki... Jest stąd tak blisko...

Powiedziała to z taką mocą, że nie można było mieć najmniejszych wątpliwości w tej mierze.

— A twoja matka? — zapytała. — Dla matki nie masz zupełnie litości?

— Moja matka... tak, to prawda... będzie, biedaczka rozpaczła, bo choć surowo mnie za mój grzech potępiła, ale niewątpliwie kocha mnie nadal... Może nawet więcej, niż dawniej, bo współczuje mojemu nieszczęściu... Ale cóż? Pozostanie jej przecież Tola, więc jakoś się pocieszy...

— O ilebym ci pozwolił iść na śmierć razem ze mną, ściągnąłbym podwójny grzech na swoją duszę... Mało, że sam, wbrew nakazom boskim, śmierć sobie zadam, jeszcze i ciebie do tego wciągnę...

— Przyznam ci się, że to mnie najmniej ze wszystkich wzrusza. Jeżeli o mnie chodzi, i tak jestem

grzesznicą, przez Boga potępioną. Chcę umrzeć wraz z tobą i tak uczynię.

Widać było, że oboje już są opętani straszliwym grzechem samobójstwa. Już nie mogli trzeźwo rozmawiać. Już djabeł kuśił z potęgą wszechmocną.

Rys się namyślał: może jednak się zgodzić?

Śmierć wspólna istot, którym nie sądzono było połączyć się za życia: może to jednak będzie najlepsze rozwiązanie sprawy?

Zgodzić się czy nie?

Pola tymczasem szeptała Rysowi do ucha namiętne, jakby chciała go zwabić na schadzki miłosną:

— Chodź... chodź... nie namyślaj się... Niech cię nic nie obchodzi, co się stanie w naszym najbliższymi... chodź, chodź, umrzyjmy razem... Jeżeli nas życie połączyć nie chciało, niech nas połączy przynajmniej śmierć.

Tuliła się przytem do niego całym ciałem, którego kształtne powaby nie mogły nie podziać na jego zmysły...

Chwycił ją więc mocno w ramiona i obejmując piśczołliwie, szepnął gorączkowo:

— A więc dobrze... chodź... chodź...

Spletli się w uścisku ramion i pobiegli przed siebie naoslep... Zdążyli do pobliskiej rzeki... Była już bardzo niedaleko.

Dalszy ciąg nastąpi.

